

A tudomány nélküli állam

VISSZHANG - LXIII. évfolyam, 28. szám, 2019. július 12.

Orbán Viktor második uralkodásának eddigi kilenc éve nem szólt másról, mint egyeduralmának kialakításáról. Ennek – hazánk bánatára – legfontosabb építőköve az új hűbéres és stróman-arisztokrácia megszervezése volt, az alkalmazott módszer pedig az európai emberek adóeuróiból származó bevételek ellopása. Közben, részben őszintén, de főként szavazatmaximálás céljából a diktátor saját képére formáltatta a kultúrát. Mindez teljes egészében anakronisztikus, ezért nagyon kellemetlenné teszi a tisztességes és normális (átlagos) emberek mindennapjait. Ám ezek a bizonyos „átlagmagyarok” mégsem tesznek az Orbán-rendszer ellen. Szerintem azért, mert a magyar értelmiség – és ebbe sajnos az ellenzéki politikai elitet is bele kell értenünk – nem mutat utat vagy legalább példát. Számptalan melléfogásuk közül a sorsukat (és valószínűleg a miénket is) eldöntő legnagyobb hiba az volt, hogy (többször is!) letették az esküt az egypárti Alaptörvényre, és a parlamentben maradtak. Természetesen nincs ellenpróba, de határozottan állítom, ha az Országház de jure is egypárti maradt volna, Orbán már régen a hazai és az európai süllyesztő legmélyén csücsülne. Így viszont az önhibájukon kívül kevéssé informált, viszont az állampártnak kiszolgáltatott kistelepülések lakói minden szavazáson fölényesen nyertes helyzetbe hozzák a magyar istenkirályt. Ezzel a felhatalmazással élve azt hiszi, mindent megtehet. És meg is tesz mindent, ami eszébe jut. Ezt hívják önkényuralomnak. Azonban még ennél is nagyobb a baj. Csupa olyasmi jut eszébe, ami neki személy szerint előnyös és – mit ad isten – Magyarország lakói túlnyomó többségének káros, veszélyes és kellemetlen. Legutóbbi – a Magyar Tudományos Akadémiával kapcsolatos akarványa – minden eddiginél nagyobb és veszélyesebb szellemi szakadékra utal. *(Előzmény az ÉS-ben: Kenesei István írásai.)* Ugyanis a kormány támadása az Akadémia ellen a *tudomány nélküli állam rémképét vetíti elének*, ami még a diktatúrák között is csak a leghitványabbak sajátja. Abszolút uralkodó volt a Napkirály is és Ferenc József is. De – még történelmi értékelésük szerint is – felvilágosult abszolutizmust játszottak. Szavazókra nem volt szükségük, nem nyúltak (olyan keményen, mint Orbán) sem a kultúrához, sem a sajtóhoz. És persze nem loptak, még akkor sem, ha sok pénz kellett, fényűzéshez vagy háborúhoz. És végképp eszükbe sem jutott ujjat húzni a tudománnyal. Ilyesmire csak felvilágosulatlan, sötét agyú, kisebbségi érzéstől fűtött, alacsony sorból származó zsarnokok vetemedtek. Sztálin és Ceaușescu az iskolapélda. Az általuk fölépített „tudomány-relativista állam” – néhány más fontos abszurditása mellett – ezért omlott össze kártyavárként. A szovjet generalisszimusznek a siralmas történelmi tapasztalat ellenére van követője. Természetesen az információáramlás mai gazdagsága mellett sokkal körmönfontabban kell leplezni a barbárságot ahhoz, hogy ugyanolyan széles támogatói bázist tudjanak megnyerni, mint az elődök. Putyin kitűnően csinálja. Orbán is. Ő egyszerűen nem vesz tudomást azokról, akik – különböző okokból – nem tehetők barbárokká. Illetve azért nem egészen. Ugyanis hosszú távra a tábort növelni kell. Az ország barbarizálása számára államérdek. Erről szól a kultúrharc és az orbáni oktatási reform. Az emberek barbárrá tételének egyik legfontosabb ellenfele Magyarországon a Tudományos Akadémia lehetett volna. Szabadságának minden nyirbálása a ráció nélküli (irracionális, abszurd) diktatúrához vezet. Tartalmi részletkérdésekhez nem szabad leereszkedni, itt a stílus és a cél világos, egyértelmű. Ez a lényeg. Azonban egyetlen lényegtelen hasonlatot – a saját szakmámból – megengedek magamnak: mit ér egy sebész – műtő nélkül? Annyit, amennyit az Akadémia – a kutatóintézetek nélkül.